

ЦЮК О.А.,

кандидат педагогічних наук
кафедра іноземних мов,
Національний університет
“Львівська політехніка”,
м. Львів, Україна

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ ТА УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КОЛЕДЖАХ ШВЕЦІЇ

The features of the evaluation system in the Swedish HEI's are analyzed. The specifics of the quality assessment in higher education institutions of Lund and Gothenburg, Sweden are characterized. The Swedish universities and university colleges are extremely competitive due to the achieved level of education quality. HEI's are characterized by compliance with the requirements of time, dynamism, flexibility in making the appropriate educational decisions. There are open, democratic relations between students and teachers, which personal initiative and creative thinking are valued in the country's higher education. The structure of the higher education system, the types of degrees awarded to those who study, and the quality of education are determined, regulated and monitored by the state that is indicated by the author. The usual workload is 30 credits (ECTS) per semester or 60 credits per academic year. The possibilities of implementation of the experience of the Swedish HEI's in the domestic system of higher education are determined.

Key words: institution of higher education, university, university college, system evaluation, grading scale, quality of education.

У статті проаналізовано особливості системи оцінювання у ЗВО Швеції. Охарактеризовано специфіку оцінювання якості у закладах вищої освіти Лунд та Гетеборг, Швеція. Шведські університети та університетські коледжі є надзвичайно конкурентоздатними, що пояснюється досягнутим рівнем якості навчання. ЗВО характеризуються відповідністю вимогам часу, динамізмом, гнучкістю у прийнятті необхідних освітніх рішень. У вищій освіті країни існують відкриті, демократичні стосунки між студентами і викладачами, в яких цінується особиста ініціатива та творче мислення. Автором зазначено, що держава визначає структуру системи вищої освіти, регламентує види ступенів, які

присвоюються тим, хто навчається, здійснює контроль за якістю освіти. Звичайним навантаженням є 30 кредитів (ЕКТС) за семестр або 60 кредитів за навчальний рік. Визначено можливості імплементації досвіду ЗВО Швеції у вітчизняну систему вищої освіти.

Ключові слова: заклад вищої освіти, університет, університетський коледж, система оцінювання, шкала оцінювання, якість освіти.

В статье проанализированы особенности системы оценивания в университетах и университетских колледжах Швеции. Охарактеризовано специфика оценки качества в образовательных учреждениях городов Лунд и Гетеборг, Швеция. Шведские университеты и университетские колледжи являются чрезвычайно конкурентоспособными, что объясняется достигнутым уровнем качества обучения. Учреждения соответствуют требованиям времени, динамизмом, гибкостью в принятии необходимых образовательных решений. Система высшего образования в стране отличается открытыми, демократическими отношениями между студентами и преподавателями, где ценится личная инициатива и творческое мышление. Автором показано, что государство регулирует структуру системы высшего образования, регламентирует виды степеней, которые присваиваются студентам, осуществляет контроль за качеством образования. Обычным нагрузкой является 30 кредитов (ЕКТС) за семестр или 60 кредитов за учебный год. Определены возможности имплементации опыта университетов и университетских колледжей Швеции в отечественную систему высшего образования.

Ключевые слова: университет, университетский колледж, система оценивания, шкала оценивания, качество образования.

Визначення актуальності проблеми. В умовах розбудови вітчизняної вищої школи і науки особливий інтерес викликає специфіка систем вищої освіти розвинених скандинавських країн, зокрема Швеції. Уже кілька сторіч тому за рівнем писемності населення Швеція входила до числа європейських лідерів, а сьогодні має одну з кращих у світі систем освіти [1]. Карпенко вказує на те, що у Швеції завжди особлива увага приділялася питанням освіти. Розвиток цієї галузі суспільного життя є одним з першочергових завдань шведського уряду та парламенту. Про це свідчить той факт, що освіта зали-

шається безкоштовною на всіх рівнях, бо фінансується державою [2, с. 192].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Специфіку системи вищої освіти Швеції вивчали Вербова, Калінічева, Карпенко, Мельничук, Мисюра, Андріяш, Агейчева, Кошарна, Кудря, Кулікова, Никитюк, Таланова, Шовкопляс, Nielsen, Birch тощо.

Формулювання цілей статті. Мета статті: проаналізувати особливості системи оцінювання у ЗВО Швеції; охарактеризувати специфіку оцінювання у закладах вищої освіти Лунд та Гетеборг, Швеція; визначити можливості імплементації досвіду ЗВО Швеції у вітчизняну систему вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування системи вищої освіти Швеції відбувалось упродовж тривалого часу. Станом на сьогодні у Швеції близько 50 установ, що пропонують вищу освіту за різними формами. Невелика кількість університетів та університетських коледжів самоуправлінськи і незалежні. Вони працюють на основі угоди з урядом і зобов'язані дотримуватися статуту, постанови про вищу освіту і правил, які стосуються сфери вищої освіти [3]. У Швеції ЗВО відносно вільні у вирішенні питань власної організації, розподілу ресурсів та розробці навчальних курсів [4, р. 13].

Університети та університетські коледжі виконують три основні завдання: навчати, проводити дослідження та співпрацювати з суспільством. У Швеції університети та університетські коледжі є незалежними державними інституціями, які визначають які курси та програми вони хочуть запропонувати і як вони повинні бути організовані [5]. Різниця полягає в тому, що університет завжди може запропонувати студентам навчатися в аспірантурі (PhD), якщо вони закінчили свій перший ступінь, у той час як університетські коледжі не можуть. Деякі університетські коледжі мають право пропонувати навчання в аспірантурі в певних галузях дослідження [6, р. 7].

Навчальний рік, який включає 40 тижнів денної форми навчання, відповідає 60 кредитам. Кількість кредитів, які присуджуються за кожен курс, визначається кількістю дослідження, як правило, необхідних для досягнення поставлених цілей [7, р. 31].

Навчання у ЗВО проводиться у формі курсів і певних академічних програм, які повинні відповідати навчальному плану, що складають наукові співробітники університету або університетського коледжу. На багатьох факультетах студентам надається велика свобода як щодо вибору навчальних дисциплін, так і щодо послідовності їх вивчення. Тривалість курсів різноманітна: від п'яти тижнів до півтора року. Студенти демонструють освоєння знань під час семестрових екзаменів. Процедура їх складання визначається ЗВО. Вони можуть проводитися в усній чи письмовій формі. Як правило використовується така шкала оцінювання: «не зараховано» – «зараховано» – «зараховано з відзнакою» [2, с. 192-193].

Вважаємо за доцільне виконати порівняльний аналіз університетів Лунда та Гетеборга. З метою ретельного вивчення та ефективної характеристики ранжування університетів Лунда та Гетеборга, пропонуємо коротке порівняння зазначених університетів у таблиці 1.1., укладеній автором на основі використаних джерел.

Список використаних джерел:

1. Різноманітна палітра Швеції [за мат. Інтернету] (2008). Управління освітою, 10 (178), 27-30.
2. Карпенко, Н. (2005). Деякі аспекти системи вищої освіти Швеції. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого – педагогічні науки, 3, 192-194.
3. Higher Education Institutions (HEIs). (2015). Retrieved from: <http://english.uka.se/highereducationsystem/highereducationinstitutions.4.4149f55713bbd917563800011041.html>.
4. Nielsen, J. L., Birch Andreassen, L. (2015). Higher Education in Scandinavia : A Case Study. In P. Blessinger, & J. P. Anchan (Eds.), Democratizing Higher Education: International Comparative Perspectives. New York: Routledge. Retrieved from https://rucforsk.ruc.dk/ws/files/51855500/Scandinavia_Higher_Education_Preprint_Lerche_Nielsen_Birch_Andreassen.pdf
5. Universities and University Colleges . Retrieved from: <https://english.uka.se/facts-about-higher-education/higher-education-institutions-heis/universities-and-university-colleges.html>. (2019, травень, 20).
6. Higher education studies in Sweden. (2014). Swedish Council for Higher Education. Retrieved from <https://www.studera.nu/globalassets/informationmaterial/uhf-higher-education-in-sweden.pdf>
7. Certification of Sweden's national qualification framework. (2012). Report 2012:12 R. Retrieved from https://www.uhr.se/globalassets/_uhr/se/english/1212r-certification-swedish-nqf-eng3.pdf
8. Academic Calendar 2019-2020. (2019). Lund University. Retrieved from: <https://www.lunduniversity.lu.se/international-admissions/why-study-at-lund-university/academic-calendar>
9. Grading system. (2019). Retrieved from: <https://www.lunduniversity.lu.se/current-students/academic-matters-support/grading-system>.
10. Grades and grading scales. (2018). University of Gothenburg. Student portal. Retrieved from: <https://studentportal.gu.se/english/graduation-and-degrees/degrees/grades-and-grading-scale>
11. Degrees and Credit Systems. (2019). University of Gothenburg. Retrieved from: <https://utbildning.gu.se/education/courses-and-programmes/degrees-and-credits>.
12. Digital degree certificates. (2018). Retrieved from: <https://studentportal.gu.se/english/graduation-and-degrees/degrees/digital-degree-certificates>.

13. Exchange and study abroad. (2019). Retrieved from: <https://www.lunduniversity.lu.se/international-admissions/exchange-and-study-abroad>.
14. Change for quality and renewal (2019). Strategies for Research and Education 2009-2012. University of Gothenburg. Retrieved from: https://www.gu.se/digitalAssets/1108/1108176_Fus_engelsk0429.pdf
15. Higher education in the 21st century. Retrieved from: <https://english.uka.se/facts-about-higher-education/the-history-of-swedish-higher-education/higher-education-in-the-21st-century.html>. (2019, травень, 20).

Transliteration of References:

1. Riznomanitna palitra Shveciyi [za mat. Internetu] (2008). Upravlinnya osvityu, 10 (178), 27-30.
2. Karpenko, N. (2005). Deyakiaspekty` sy`stemy` vy`shhoyiosvity` Shveciyi. Naukovizapy`sky` NDU im. M. Gogolya. Psy`xologo – pedagogichni nauky`, 3, 192-194.
3. Higher Education Institutions (HEIs). (2015). Retrieved from: <http://english.uka.se/highereducationsystem/highereducationinstitutions.4.4149f55713bbd917563800011041.html>.
4. Nielsen, J. L., Birch Andreasen, L. (2015). Higher Education in Scandinavia : A Case Study. In P. Blessinger, & J. P. Anchan (Eds.), Democratizing Higher Education: International Comparative Perspectives. New York: Routledge. Retrieved from https://rucforsk.ruc.dk/ws/files/51855500/Scandinavia_Higher_Education_Preprint_Lerche_Nielsen_Birch_Andreasen.pdf
5. Universities and University Colleges . Retrieved from: <https://english.uka.se/facts-about-higher-education/higher-education-institutions-heis/universities-and-university-colleges.html>. (2019, traven`, 20).
6. Higher education studies in Sweden. (2014). Swedish Council for Higher Education. Retrieved from <https://www.studera.nu/globalassets/informationmaterial/uhr-higher-education-in-sweden.pdf>
7. Certification of Sweden's national qualification framework. (2012). Report 2012:12 R. Retrieved from https://www.uhr.se/globalassets/_uhr.se/english/1212r-certification-swedish-nqf-eng3.pdf
8. Academic Calendar 2019-2020. (2019). Lund University. Retrieved from: <https://www.lunduniversity.lu.se/international-admissions/why-study-at-lund-university/academic-calendar>
9. Grading system. (2019). Retrieved from: <https://www.lunduniversity.lu.se/current-students/academic-matters-support/grading-system>.
10. Grades and grading scales. (2018). University of Gothenburg. Student portal. Retrieved from: <https://studentportal.gu.se/english/graduation-and-degrees/degrees/grades-and-grading-scale>
11. Degrees and Credit Systems. (2019). University of Gothenburg. Retrieved

from: <https://utbildning.gu.se/education/courses-and-programmes/degrees-and-credits>.

12. Digital degree certificates. (2018). Retrieved from: <https://studentportal.gu.se/english/graduation-and-degrees/degrees/digital-degree-certificates>.
13. Exchange and study abroad. (2019). Retrieved from: <https://www.lunduniversity.lu.se/international-admissions/exchange-and-study-abroad>.
14. Change for quality and renewal (2019). Strategies for Research and Education 2009-2012. University of Gothenburg. Retrieved from: https://www.gu.se/digitalAssets/1108/1108176_Fus_engelsk0429.pdf
15. Higher education in the 21st century. Retrieved from: <https://english.uka.se/facts-about-higher-education/the-history-of-swedish-higher-education/higher-education-in-the-21st-century.html>. (2019, traven`, 20).

TSIUK O. A.

Candidate of Pedagogical Sciences, Department of Foreign Languages, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine
E-mail: anaskoangel@i.ua

EVALUATION SYSTEM IN UNIVERSITIES AND UNIVERSITY COLLEGES OF SWEDEN